

15.2.1

13b (משנה א') → 14b (במה שכתוב בה דמי)

1. איש כי ידר נדר לה' או השבע שבעה לאסור אסור על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה: במדבר פרק ל פסוק ג

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת נדרים פרק ב משנה א
 אמר ה' איש כי ידר נדר לה' ובא בקבלה עד שידור בדבר הנדר. ולפיכך לא נאסר עליו האוכל באמרו עליו שהוא כבשר חזיר וכעבודה זרה, ונאסר עליו אם אמר כקרבן לפי שהוא יכול לידור קרבן ולומר על איזה דבר הרי זה קרבן ויהיה קרבן, ואינו יכול לידור ולומר על איזה דבר הרי זה בשר חזיר או עבודה זרה ויהיה בשר חזיר או עבודה זרה. וכן לא כחלת אהרן ולא כתרומתו לפי שאין אדם מתנדב חלה ותרומה. ויש כאן קושיא גדולה, והיא, כבר אמר בפרק הראשון שאם אמר חטאת שאני אוכל לך אסור, וידוע שהחטאת אינה באה בנדר ונדבה, והתשובה לכך שקרבן חטאת אף על פי שהוא עצמו אינו בא בנדר ונדבה, הרי אפשר שיבוא על ידי נדר, לפי שפשוט אצלינו נודרין בנזיר, וכבר ידעת שהנזיר כששלמו ימי נזירותו מביא קרבן חטאת בכלל קרבנותיו ולפיכך עשינו קרבן חטאת כדבר הנדר לה' לענין הנדרים. ואם אמר לאשתו הרי את עלי כאמא אינה נאסרת עליו מן התורה, לפי שזה כמי שאומר לחבירו מה שאוכל לך כבשר חזיר שביארנו שזה אינו כלום, אבל אין אומרים לו אשתך מותרת לך מפני שאין זה נדר, אלא מראין בעיניו שדבריו קיימין שלא יקל ראשו לכך, ופותחין לו פתח ממקום אחר ומתירין לו את הנדר כמו שנבאר במקומו במסכתא זו,

I invalid "tethering": משנה או

a חולין

i interpretation #1: this is part of list, the implication being that לחולין would be valid, *contra* ר"מ
 1 challenge: פ"א ר"י already stated this in

2 answer: חולין taught incidentally with rest of list

ii Interpretation #2: (רבינא) – חולין defines status of rest of items →שאלה needs none

1 Challenge: since last clause (about "you::mother") requires שאלה →שאלה needs none (rejected)

b things that are inherently forbidden (following v. 1 – must be דבר הנידור and not האסור)

i בשר חזיר

ii עבודה זרה

iii "staked pelts" (תקרובת ע"ז)

iv נבלה, טרפה

v שקצים ורמשים

vi חלה ותרומה

c If someone says to his wife "you::my mother" (דבר האסור), we find another avenue of permission, so he won't treat נדרים leniently

i מדאורייתא it is meaningless, but מדרבנן we are strict for the reason stated

ii Alternatively: a ת"ח needs no שאלה at all, but an ע"ה does as per ruling of משנה

II Associated שם – בריתא – if someone tethers his שבועה to the תורה (associating with the אזכרות in it as the שם)

a If he tethers it to the תורה itself – meaningless

b If he tethers it to "what is written there" – valid

c If he tethers it to "it and what is written there" – also valid

i Challenge: why is (c) needed once (b) has been taught?

ii Answer1: (a) and (b) refer to a case where the תורה is in his hands, (c) to a case where the תורה is placed somewhere in front of him (without referring to "it", could mean parchment)

iii Answer2: all cases where ס"ת is placed in front of him – (c) is more obvious than (b) זו וא"צ לומר זו

iv Answer3: (b) is a case where it is in his hands, and saying "in it" is tantamount to saying "what it states"